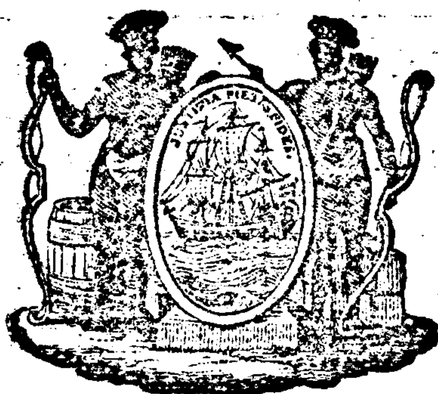
N°. 13. A°. 1840.

WOENSDAG, den 12den FEBRUARIJ.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 7 Februarij 1840.*

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal van den 5den dezer, No. 191 | 170, is tot POSTHOUDER RESIDENT bij de Aukaner Boschnegers, onder opvolgende goedkeuring van hooger hand benoemd, den Heer FRIEDERICH WILHELM HOSTMANN.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, 23 December.

De *Staats-Courant* behelst heden de hoogst gewigtige redevoering door Z. Exc. den minister van kolonien, in de zitting van vrijdag ll. uitgesproken. Wij achten het van belang, het slot dezer merkwaardige redevoering, zoo als de gemelde courant dezelve behelst, hier te laten volgen. Na zich in financiele berekeningen te hebben verdiept, ging de minister aldus voort:

Deze daadzaken, Ed. Mog. Heeren! spreken beter en sterker dan eenig betoog.

Het zijn onze Overzeesche bezittingen, die onze lasten zoozeer hebben verligt, en het zijn deze, die, reeds nu, de middelen aanbieden om het evenwigt tusschen staats ontvangsten en uitgaven te herstellen, en die, mildelijk verpleegd, ook het hunne zullen bijdragen om onze staatsschuld, in weinige jaren, binnen gepaste grenzen te beperken.

Ik geloof dus, Ed. Mog. Heeren met vertrouwen te kunnen zeggen: onze industriële en financiele toestand levert geen hinderpaal op tegen het aannemen der wet.

Een tweede bezwaar, waarvan ik heb hooren gewagen, is de *tien* millioen, in de onderdeelen der voorgestelde leening begrepen, en voor de schatkist bestemd.

Menigvuldig zijn de klagten en grievend de bezwaren van zoo vele zijden aangeheven, tegen de wijze waarop vroeger die som is verkregen.

Vergunt mij — het gewigt der zaak vordert dit — het gebeurde van alle zijne omkleedselen te ontdoen, en het geheel naakt aan het oog van den onpartijdigen beoordeelaar te onderwerpen.

Met gemeen overleg van de Staten-Generaal, werd voor 1838 eene staatsbegrooting vastgesteld, waarbij ongeveer 10 millioen voor buitengewone uitgaven voor oorlog werden aangewezen, te vinden buiten bezwaar van de ingezetenen des rijks.

Door omstandigheden, grootendeels buiten menschelijke voorzienig gelegen, schoot de Indische kas te kort in de hulp van dezelve verwacht, en de Koning voorzag, uit eigen middelen, in den nood die daarvan het gevolg was.

Thans wordt die som terug verlangd en is daarom in de leening van 56 millioen begrepen.

Men klaagt hier over schending der grondwet: terwijl de koning oordeelt de perken, die dezelve aan Zijne magt heeft gesteld, niet te hebben overschreden, en uit waarachtige zucht voor het algemeen welzijn in de behoefte van den Staat te hebben voorzien.

Eenige leden, misschien velen, beoordeelen deze zaak minder gunstig. Zij beschouwen die handelwijs als irregulier en onbestaanbaar met de voorschriften onzer staatsinrigting.

Voorzeker, ik ben niet geroepen om dit pleit te beslissen: — dan zoo een, door een zestigjarig leven, rijk aan ondervinding, bekoelde verbeeldingskracht mij niet bedriegt, dan is hier de strijd, in vergelijking van het hooge belang waarvan hier sprake is, nietig, en daaraan behoort het welzijn van den staat niet te worden opgeofferd, en dat wel te minder, daar hier begrip tegen begrip, overtuiging tegen overtuiging overstaat, en een dergelijk geval, zoo door het ophouden van den buitengewonen toestand waarin het Rijk heeft verkeerd, als de ophanden zijnde afschaffing van het Syndicaat, en de bepalingen der aangeboden wet, in het vervolg niet meer is te voorzien.

Het verschil, hoe men daaromtrent ook denken moge, het zij dan nogmaals gezegd schijnt mij van luttel gewigt, om daaraan het behoud van den Staat op te offeren.

Ja Ed. Mog. Heeren! ik ontveins het niet, — van het aannemen der wet is het lot van het ingevoerde koloniale stelsel afhankelijk, — en van dat stelsel het lot van den Staat.

Doet de bronnen van den kolonialen bloei opdroogen, — en de welvaart van ons vaderland verschroeit, onze scheepvaart, onze thans zoo bloeijende handel zinken in het niet terug, en vele voorname takken van ons volksbestaan gaan te niet.

Zullen zulke hooge belangen aan de vormen eener zaak ten offer worden gebragt? Waarlijk, dan zou men ook bij ons moeten zeggen: *vivent les principes et périssent nos colonies.* — en onze landgenooten, zullen die, van welvaart beroofd, minder ellendig zijn, omdat zij aan een beginsel, aan een onzalige twist tusschen de staatsmagten worden opgeofferd?

De geldbehoefte in de kolonien, Ed. Mog. Heeren! is ten top gestegen, omdat door de Handelmaatschappij, bij gebrek aan kapitaal, niet tijdig in die behoefte heeft kunnen worden voorzien. Reeds is eene naam waardige hoeveelheid producten aldaar verkocht, en verder zal daarmede moeten worden voortgegaan, zoo niet in de behoefte van Indie, van hier tijdig wordt voorzien. Dat op deze wijze, Indie zich verschaffen kan wat het behoeft, is ontegensprekelijk! Dan ik beroep mij op de kooplieden hier tegenwoordig en op die onzer handelsteden in het algemeen, van welken invloed zoo iets worden moet op ons commercieel belang; — ik beroep mij op het gezond verstand, welk eenen invloed zulks moet uitoefenen, op ons finantieel belang en ons nationaal crediet.

En wil men den verkoop van producten niet in Indie, wat moet er dan worden van een handvol Europeanen, onder millioenen inlanders verspreid, wanneer deze, voor hunne diensten en arbeid niet kunnende worden betaald, zich mitsdien bedrogen gelooven en zich tot eene gereede prooi stellen van ieder bedrieger of volks-verleider? En moet dit niet het geval worden, wanneer men den verkoop van producten niet wil om onzen handel niet te vernietigen, en van hier niet tijdig de noodige goederen en gelden verzendt?

Uit welke geringe oorzaken is de oorlog met *Diepo Negoro* niet ontsproten? Hoe veel bloed en schatten heeft dezelve niet gekost? En zoo nu andermaal beroeringen ontstaan mogten onder eene bevolking, naauwelijks aan een geregeld bestuur gewoon, wat zou er dan worden van het door mij ingevoerd systema van cultuur, — wat van onzen bloeijenden handel en van de vele schatten die thans zoo ruimschoots het moederland toestroomen?

Ik herhaal het. Ed. Mog. Heeren! weigert Indie den noodigen bijstand, en alles is verloren!

Gevoelt, hoe het onder zulke omstandigheden, mij te moede zou moeten zijn. Ik heb veertig mijner beste levensjaren besteed aan het opsporen en daarstellen der middelen, om deze, vroeger nuttelooze bezittingen te maken tot eene goudmijn voor mijn vaderland; ik heb daarin mogen slagen boven bidden en wenschen, — en deze vruchten van zoo veel zorg en arbeid, staan nu aan een verschil in begrippen te worden opgeofferd! Ik zou het werktuig moeten worden om zelf te vernietigen, wat ik met zoo veel moeite en gevaren heb opgebouwd! Neen, Ed. Mog. Heeren! dat zou te veel zijn verlangd.

Ik heb voor mijn vaderland, voor het geluk mijner medeburgers kunnen zwoegen en slaven, — ik geloof, is het nood, er ieder ander offer aan te kunnen brengen, — maar de slooper te zijn van hunne welvaart, met eigen handen den bloei onzer kolonien of van onzen handel ter aarde te bestellen, dat kan, dat wil ik niet.

Gelukt het mij niet Ed. Mog. Heeren! u te overtuigen, dat de onderwerpelijke wet, om des algemeenen belangs wille, behoort aangenomen te worden, al bestonden er dan ook van wegen anderen redenen, bedenkingen tegen dezelve, — dan blijft mij geene andere keus over, dan tot den staat van ambteloos burger terug te keeren, in de volle bewustheid van, tot den laatsten stond, alles te hebben beproefd en aangewend wat pligt en eer van mij vorderden ter bescherming van onze welvaart. In dat onkrenkbaar besluit kan mij niets doen wankelen, omdat eer en pligt het gebieden.

In die afzondering zal ik mijn ongelukkig vaderland beklagen en God bidden, dat Hij het voor die rampen behoede die ik voorzie, en die door geene menschelijke wijsheid — worden aan de regering de noodige middelen geweigerd — kunnen worden afgeweerd. —"

»Nadat de minister geeindigd had, en door eenige leden het verlangen werd uitgedrukt, om toch geen gehoor te geven, aan het oogenblikkelijk gevoel van gekrenkte eigenliefde, en te blijven volharden in de dienstbetooning aan het Vaderland, waarop allen zoo grooten prijs stelden, werd door Z. Exc. in substantie geantwoord:

Ed. Mog. Heeren! Het is geene gekrenkte eigenliefde, het is geene zucht om U Ed. M. eene goedkeuring af te persen, die niet vrijwillig kan worden verleend; wat mij terug zal doen treden, is de zedelijke overtuiging, dat ik door het verschil in begrippen tusschen de staatsmagten, zoo de verwerping der wet daarvan het gevolg is, buiten de mogelijkheid word gesteld om de pligten te vervullen die ik aan mijn vaderland verschuldigd ben, en die aan mijne betrekking onafscheidelijk zijn verbonden. Gelijk ik de overtuiging van U Ed. Mog. eerbiedig, zoo mag ik verwachten, dat aan de mijne zal worden regt gedaan."

BELGIE.

BRUSSEL, 13 December.

De bladen behelzen het volgend besluit, den 2den dezer genomen:

»Leopold, enz.

»Gezien artikel 16 van het den 19den April 1839, te Londen gesloten traktaat tusschen de koningrijken van Belgie en der Nederlanden, luidende als volgt: »Het beslag hetwelk in Belgie, gedurende de onlusten, om staatkundige redenen, op eenige patrimoniële goederen en domeinen gelegd mogt zijn, zal zonder de minste vertraging worden opgeheven en het genot der gezegde goederen en domeinen zal onmiddelijk aan de wettige eigenaars worden teruggegeven." Gezien de besluiten van het provisioneel gouvernement van Belgie van 9 October 1830, en van 21 — 4 Januarij 1838, hebben Wij, op voorstel van Onzen minister van financien, besloten en besluiten:

»Eenig artikel. Het beslag in Belgie, om staatkundige redenen, op eenige patrimoniële goederen en domeinen gelegd, is opgeheven.

»Dienvolgens zullen de goederen waarover het bestuur de registratie en domeinen het beheer heeft, aan de wettige eigenaars worden teruggegeven, na de overlegging der bewijzen dat zij hun als patrimoniale goederen en domeinen toekomen.

»Onze minister van financien is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, dat in het officieel bulletin zal worden geplaatst."

Een der Morgenbladen voegt bij de mededeeling van dit besluit: »Men verzekert, dat de gerezen moeijelijkheden omtrent zekere eigendommen van Koning *Willem*, in de nabuurschap van het paleis van Laeken, en die aanleiding gegeven hadden tot het maken van een voorbehoud van de zijde van ons gouvernement, tijdens de ratificatie van het traktaat, tot bevrediging der belanghebbende partijen uit den weg geruimd zijn."

— Thans wordt verzekerd, dat de fabriek van Seraing niet aan Rusland verkocht is, maar dat de heer *Cockerill* zich bij contract verbonden heeft, om wekelijks aan Rusland een' stoomwagen, en maandelijks de noodige werktuigen voor eene stoomboot te leveren.

GROOTBRITTANNIE.

LONDEN, 13 December.

Volgens den *Courier* is Prins *Louis Napoleon* voortdurend in Londen; wij hebben hem gisteren met onze eigene oogen gezien, en hebben van nabij vernomen, dat hij niet uit Engeland geweest is. De markgraaf *de Persigny* heeft in den *Morning Post* eenen brief laten plaatsen, door hem, namens dien prins, aan den redacteur van den *Commerce* te Parijs, geschreven; waarin hij meldt, dat de prins, de ongerijmde geruchten moede, welke er ten zijnen aanzien verspreid worden, hem gelast heeft dezelve regelregt tegen te spreken. De prins ontkent niet, brieven aan den heer *Crony Chanel* geschreven te hebben, doch zegt, dat, zoo het Fransche gouvernement de brieven thans in handen heeft, hetzelve dan nu overtuigd zal zijn, dat de neef van Keizer *Napoleon* geen geheime oproermaker is; het zal, onder anderen, in eenen van die brieven de volgende zinsnede vinden: »Ik zal nooit, om mijn oogmerk te bereiken, gebruik maken van eenig middel, waarvoor ik niet openlijk durf uitkomen." Verschillende bijzondere brieven van Parijs, waaronder een van den correspondent van den *Times*, bevestigen, dat de gevonden brieven, welke, ofschoon niet geteekend, echter blijken dragen van door prins *Louis Napoleon* geschreven te zijn, weinig of niet tegen hem bewijzen. In dezelve zijn vele toespelingen, welke het Fransche gouvernement niet verstaat, maar voor het overige worden onderscheidene uitdrukkingen van den *Capitole*, onder anderen die, welke ten nadeele van Engeland zijn, daarin zeer afgekeurd.

Geboorte en Sterfgevallen.

Van den 1sten tot en met den 31sten Januarij 1840, zijn ingeschreven, als:

BEVALLEN: Den 3den, Lizette van Louiza Adolphina van Abercrombie, *dochter*. — Den 4den, Anna Louisa de Ridder, *zoon*. — Den 5den, Anna Maria Eijsbreker, *zoon*. — Den 7den, Catharina Bruijning, *zoon*. — Idem, Anna Verstandig, *zoon*. Den 8sten, Amalia Petronella Dorsteler, *zoon*. — Den 9den, Jansje Relotius, *zoon*. — Den 12den, Maria Christina Tafares, echtgenoot van Frederik Carel Kuster, *dochter*. — Den 15den, Apolonia van Dieulefit, *dochter*. — Den 18den, Maria Touchenette Arons, *zoon*. — Idem, Susanna Margaretha Tdlohreg, *dochter*. — Den 19den, Jacoba Edam, *dochter*. — Den 22sten, Mary Ellarf, echtgenoot van Charles Henrij Crockes, *zoon*. — Idem, Elisabeth van David Henny, *dochter*. — Den 25sten, Rachel Cohen Lobato, echtgenoot van David Vieira, *zoon*.

LEVENLOOS GEBOREN: Den 10den, Het Kind van het Vrouwelijk geslacht van Sara à Cohen en Marcus Wolff. — Den 26sten, het Kind van het Mannelijk geslacht van Mietje Elisabeth Grunberg.

OVERLEDEN: Den 2den, Constantia Henrietta Elisabeth van Saffin, 70 jaren. — Den 4den, Johannes del Prado, 8 j. — Den 5den, Alphonso, zoon van Mr. Juriaan François Jacob Brunings en Louisa Caroline Rennij, 8 maanden. — Idem, Susanna Wilhelmina Duchesse van Pichot, 5 jaren. — Idem, Johan Elias, zoon van Clasina Margaretha van Ruben, 3 jaren. — Den 6den, Hendricus Anthonius, zoon van Mietje van Middelhoff, 1 jaar. — Den 8sten, Simica van Wichers, 80 jaren. — Idem, Carolina Susanna Jacoba Wervershoof, 10 jaren. — Den 9den, Christina Juliana, dochter van C. Greune, 1 jaar. Den 10den, Jan Lakmaller, 13 jaren. — Den 11den, Duifje Alexandrina Bankier, 9 maanden. — Den 14den, Adolf Arie, zoon van Alida Theresia van Scholzborg, 3 jaren en 10 maanden. Den 15den, Perle Mozes Sanches, weduwe van Benjamin Joseph Polak, 64 jaren. — Idem, Jacob Isaak Samuels, 35 jaren en 6 maanden. — Idem, Jan Daniel Muller, 16 jaren. — Den 16den, Daniel van der Kamp, 74 jaren. — Idem, Christina Johanna Maria, dochter van Finette Tabor, 11 m. Den 18den, Maria Susanna, dochter van Johan Hendrik Lohman en Maria Elisabeth Esser, 10 maanden. — Den 20sten, Rebecca Jacob Polak, echtgenoot van Isaak Emanuels Simons, 21 jaren. Idem, Esther Hisquia Arrias, Echtgenoot van Abraham Mozes Fernandes, . . . jaren — Idem, Wilhelmina Antoinetta, dochter van Maria Magdalena van Dompig, 13 maanden. — Den 21sten, Swaantje van Fesler, 90 jaren. — Den 21sten, Elisabeth Maria Hermina, dochter van Elisabeth van Bruining, 10 jaren. — Den 26sten, Simon Antonie van Cordova, 26 jaren. - Idem, Aron Emanuels, 43 jaren. — Den 27sten, Ludwig Traugott, zoon van Agnetta Helena Anna Gunther, 2 maanden. — Den 28sten, Fronika Maria Magritha, dochter van Cornelia Maria Magdelena Rijken, 6 maanden. — Den 29sten, Jan Frans Limes, 38 jaren. — Den 30sten, Jean Batist Wolfewerner, 8 jaren. — Den 31sten, Daniel Nunes Henriques, 62 jaren.

ADVERTENTIËN.

Aanbesteding.

De Administrateur van Financien, zal onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, aan de minst inschrijvende besteden, de levering, der gedurende een tijdperk van *zes* maanden, aanvangende *den eersten April dezes jaars* en eindigende den *laatsten September daaropvolgende*, voor het Gouvernement benoodigde navolgende *ARTIKELEN*, als:

GEZOUTEN VLEESCH, GEZOUTEN- EN GEROOKT SPEK, MEEL of BLOM, RIJST, AZIJN en JENEVER;

op de conditien en voorwaarden, welke voor de gegadigden ten kantore der Financiële Administratie ter lezing liggen, alwaar de verzegelde inschrijvings billetten zullen worden aangenomen tot Zaturdag den 15den dezer maand, des morgens ten *negen* ure.

Paramaribo, den 7 Februarij 1840.
De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

(6863) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 14den Februarij 1840, des voormiddags om *negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Een Zilveren SOEPLEPEL, Tien dito THEELEPELTJES, Zes dito VORKEN, Twaalf dito EETLEPELS, Een Snoer BLOED-KORALEN, Een dito GRANATEN en Een dito Wit KAROLIJNE STEENEN; aankomende FLORIS COLIN ADNEY.

Paramaribo, den 11 Februarij 1840.
R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

D. J. PINTO.

(6879) Heeft ontvangen per het Schip *Suriname*, Kapt. R. VAN DER MEIJ, de volgende GOEDEREN, als:

BOTER, ZOETEMELKSCHE-, KOMIJNE- en EDAMMER KAZEN, HAMMEN, ROOK- en PEKELSPEK, PATENT- en RAAP OLIE, HAVANNA *SIGAREN*, en vele andere *GOEDEREN* meer, alles tot *civiele* prijzen.

(6838) De ondergeteekende *stellig* van voornemen zijnde, binnen kort deze Kolonie te verlaten, verzoekt ten vriendelijkste zijne Debiteuren hun verschuldigde te komen aanzuiveren, zullende hij in het tegenovergesteld geval, genoodzaakt zijn, de nalatigen in regten te constringeren.

Voorts zal hij door den Vendumeester A. SALOMONS, op *HEDEN*, des morgens ten *negen* uren, in het huis aan de *Watermolen Straat*, naast den Heer H. S. SAMSON, doen verkoopen:

Eenige *Winkelwaren.*

Tevens biedt hij zijne nog overige GOEDEREN tegens inkoops-prijs, *à Contant*, te Koop aan.

Paramaribo, den 12 Februarij 1840.
J. S. SWIJT.

(6877) De reeds geannonceerde verkoop door den Vendumeester ALEXANDER SALOMONS, ten huize van den ondergeteekende van WELONDERHOUDENE *MEUBELEN, ZILVER-, GLAS-* en *AARDEWERK;* zal alnu plaats vinden op MORGEN den 13den dezer, 's namiddags ten *vier* uren.

Zijnde inmiddels de *GOEDEREN*, HEDEN en MORGEN voor een ieder te bezigtigen.

Paramaribo, den 11 Februarij 1840.
JOSEPH HEIDEMANS.

(6836) De Vendumeester A. SALOMONS zal, op aanstaande Dingsdag en Woensdag, den 18den en 19den Februarij e. k., des namiddags ten *vier* uren, ten huize van den Heer Mr. PH. DE KANTER verkoopen:

Wel onderhoudene *MEUBELEN, PORCELEIN-* en *AARDEWERK*, waaronder *twee* EET-SERVIEZEN, — *KRISTAL-* en *GLASWERK, GOUD-* en *ZILVERWERK enz.;* zullende de GOEDEREN op Zaturdag en Maandag, den 15den en 17den Februarij te voren, en op den Verkoopdag voor een ieder te zien zijn.

(6837) De ondergeteekende voornemens zijnde, zoo spoedig mogelijk de Kolonie te verlaten; verzoekt minzaam hare Debiteuren nogmaals, om de door hun verschuldigde te voldoen, dewijl anders hunne *pretentien* ter vervolging zullen worden overgegeven.

Paramaribo, den 4 Februarij 1840.
H. J. POSNANKI qq.

(6843) GEORGE PRINGLE vertrekt.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 9den dezer, de Engelsche Sloep *Argus*, Kapt. J. J. Marshall, van Berbice, hebbende 7 dagen reis.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Co.